

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3164/2022
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић, адвокат у ..., против туженог Град Приштина, чији је заступник Јавно правобранилаштво града Приштине, ради накнаде штете, вредност предмета спора 172.501,33 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 715/2022 од 07.04.2022. године, у седници већа одржаној 22. децембра 2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 715/2022 од 07.04.2022. године у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу 24П1 16/20 од 23.09.2021. године у ставу првом и другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Град Приштина да тужиоцу АА из ... накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 24П1 16/20 од 23.09.2021. године, у ставу првом изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у висини разлике између припадајуће и исплаћене зараде, за период од 01.12.2017. до 01.01.2020. године, исплати укупан износ од 40.776,03 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате; у ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете у висини разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду према Закључку Владе Републике Србије 05 број 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године, за период од 01.12.2017. до 01.01.2020. године, исплати укупан износ од 24.046,15 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате; у ставу трећем изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, за период од 01.12.2017. до 01.01.2020. године, исплати укупан износ од 107.679,15 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене месечне износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец до коначне

исплате; у ставу четвртом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 79.226,00 динара са законском затезном каматом на износ од 55.500,00 динара почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 715/2022 од 07.04.2022. године, у ставу првом изреке преиначена је наведена првостепена пресуда у ставу првом и другом њене изреке тако што је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде штете у висини разлике између припадајуће и исплаћене зараде и разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду према закључку Владе РС 05 бр.120-335/2007-14 од 25.12.2008. године, у износима означеним у изреци одлуке, са опредељеном законском затезном каматом; у ставу другом изреке наведена првостепена пресуда је укинута у ставу трећем и четвртом њене изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против става првог правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога.

Тужени је доставио одговор на ревизију којим је оспорио ревизијске наводе тужиоца и предложио одбијање ревизије као неосноване. Трошкове за састав одговора на ревизију је тражио.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, тужилац је у спорном периоду био у радном односу код туженог на пословима и радним задацима вишег референта. Тужиоцу је решењем туженог одређен коефицијент за обрачун и исплату плате од 8,85 увећан по основу сложености и одговорности послова на пословима ..., тако да износи 10,05 са додатком за минули рад од 0,4%. Тако утврђена плата тужиоца као радно ангажованог на Косову и Метохији увећана је за 50% по основу Закључка Владе Републике Србије 05 број 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године. Из налаза и мишљења вештака економско – финансијске струке, који није оспорен од стране туженог, према првој варијанти утврђена је разлика плате која представља предмет тужбеног захтева, и то у висини разлике између минималне и основне плате за утужени период у износу од 40.776,03 динара, као и разлика у висини тзв. „косовског додатка“ за исти период у износу од 24.046,15 динара, док према другој варијанти зарада коју је тужилац примио је већа од минималне зараде.

На темељу оваквог чињеничног стања првостепени суд је прихватајући прву варијанту налаза вештака утврдио да је обрачун основне зараде коју је тужилац примао по утврђеном коефицијенту са основицом и минулим радом у појединим месецима спорног периода био мањи од износа минималне зараде, па будући да је тужени исплаћивао зараду тужиоцу испод минималне у утуженом периоду, тиме је основан тужбени захтев за исплату разлике, као и захтев тужиоца за исплату припадајућег додатка на зараду према Закључку Владе РС од 25.12.2008. године, јер је у појединим месецима тужени тај додаток исплатио мање од прописаног, па је усвојио у целости тужбени захтев.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог, примењујући одредбе Закона о раду и одредбе члана 5. и 6. Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и локалне управе („Службени гласник РС“, бр. 113/2017...86/2019) преиначио првостепену пресуду у делу у коме је одлучено о захтеву тужиоца за исплату разлике зараде, као и о захтеву тужиоца за исплату припадајућег додатка на зараду и одбио захтеве, налазећи да је укупна зарада коју је тужилац примио са минулим радом и увећањем од 50% месечно на име „косовског

додатка“ у већем износу у односу на обрачун минималне зараде са увећањем по основу минулог рада. Стога сматра да тужилац неосновано потражује утужену разлику.

Врховни касациони суд не прихвата овакво становиште другостепеног суда, јер налази да је засновано на погрешној примени материјалног права.

Зарада запосленог се, према члану 105. став 1. и 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/2005...75/14,), састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду и садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде. Сходно члану 111. став 1. и 2. истог закона, запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и пуно радно време, односно радно време које се изједначава са пуним радним временом. Тужиоцу, у складу са Закључком Владе Републике Србије број 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године припада и право на увећање зараде у висини од 50% месечно.

Циљ исплате минималне зараде је обезбеђење заштите запосленог у смислу задовољења основних егзистенцијалних потреба. У конкретном случају, према налазу вештака тужиоцу је обрачуната плата у мањем износу од минималне зараде и на тај износ вршено је увећање од 50% месечно, а такав обрачун није правилан, с обзиром да тужилац пре свега има право на исплату минималне зараде, а потом и право на увећање од 50% обрачунато на тај износ. Супротним становиштем исплата ткз. „косовског додатка“ би изгубила своју намену и сврху. Сходно наведеном, како је исплаћена укупна зарада тужиоцу у спорном периоду мања од износа који се добија обрачуном и применом минималне зараде уз увећање исте за 50% месечно, то је правилан закључак првостепеног суда да тужилац има право на утужену разлику зараде и разлику исплаћеног и припадајућег додатка на зараду.

Из тих разлога, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП преиначена је другостепена пресуда и одлучено као у ставу првом изреке.

Тужиоцу, који је успео у поступку по ревизији сагласно члановима 153., 154. и 163. ЗПП, у ставу другом изреке досуђени су трошкови ревизијског поступка према опредељеном износу, односно за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, обрачунато према важећој Адвокатској тарифи. Тужиоцу се не досуђују трошкови таксе, јер није постављен опредељен по износу захтев за исплату тих трошкова (члан 163. ст. 1. и 2. ЗПП).

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**